

9.4.2021

Helsingin kaupungin henkilöstötoimikunta

HKL:n yhtiöittäminen ja henkilöstön siirto

Helsingin kaupunki on valmistellut usean vuoden ajan HKL:n yhtiöittämistä ja perustelee hallintomallin muutosta kansliapäällikön asettaman HKL:n hallintomuotoselvityksen työryhmän näkemyksellä, ettei HKL pysty liikelaitoksena vastaamaan toimintaympäristön muutospaineesiin. Työryhmä esitti yhtiöittämisen toteutettavaksi hallinnollisesti liiketoimintasiirtona, jossa HKL:n henkilöstö siirtyisi perustettavan yhtiön palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä.

Helsingin tavoitteena on perustaa voittoa tavoittelematon seudullinen yhtiö yhdessä Vantaan ja Espoon kaupunkien kanssa. Suunniteltu yhtiö aloittaisi toimintansa 1.1.2022.

Henkilöstöjärjestöjen mielestä yhtiöittämisen keskeiset perustelut – toimintaympäristön muuttuminen ja seudullisuus – eivät ole päteviä.

Toimintaympäristön muutos. Hallintomuotoselvitystyöryhmän suositus annettiin tilanteessa, jossa HKL:ää valmisteltiin osallistumaan Raidejokerin liikennöinnin kilpailutukseen. Tämän jälkeen HSL on tehnyt päätöksen tilata Raidejokerin liikennöinnin aloitus suoraan HKL:ltä noudattaen ns. lykätyn kilpailutuksen mallia. Viime vuoden lopulla puolestaan HKL teki päätöksen, että liikennöinnin aloitusjakson jälkeen se ei osallistu Raidejokerin liikennöinnin tuleviin kilpailutuksiin. HKL keskittyy hoitamaan kantakaupungin raideliikennettä ja sen laajentumista.

Seudullisuus. Espoo on ilmoittanut, että se ei ole kiinnostunut uudesta yhtiöstä, eikä aio osallistua siihen. Vantaan osallistumisen ehtona on, että Vantaa tekee päätöksen oman raitioliikenteen aloittamisesta. Päätöstä voidaan odottaa vuonna 2023. Asia on Vantaalla erittäin kiistanalainen, ja myös kuntavaaliteemana se jakaa voimakkaasti sekä päättäjiä että äänestäjiä.

Vaikka yhtiöstä ollaan tekemässä ”voittoa tavoittelematon” osakeyhtiö, henkilöstö on aiheellisesti huolissaan, että heidän asemansa ja työehtonsa tulevat heikkenemään siinä vaiheessa, kun siirtosopimuksen aikainen kunta-alan työehtosopimus umpeutuu keväällä 2022, ja työnantaja pääsee valitsemaan uuden työehtosopimusalan, jota yhtiössä noudatetaan.

Järjestöt katsovat, että em. perusteilla yhtiöittämishankkeesta on luovuttava. HKL pystyy liikennelaitoksena vastaamaan erittäin hyvin toimintaympäristön muutoksiin, ja sen henkilöstö on motivoitunut ja sitoutumisaste työnantajaan on korkea. HKL:ssä jo toteutetut tehostamisohjelmat ovat liikelaitoksen johdonkin mielestä onnistuneet hyvin ja

HKL on operatiivisesti hyvällä tasolla. Yhtiöittämisen sijaan nyt olisi aika panostaa HKL:n työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen.

Järjestöjen puolesta,

Hannele Hyvönen

järjestöneuvottelukunnan pj